

[Oluf Pedersen.]

en mand handler med sin ejendom, skal handelen til en slags godkendelse i jordlovsudvalget, som eventuelt kan overtage ejendommen for den aftalte købesum. Jeg synes, det er en meget vanskelig form for handel, og det skulle dog nødigt blive sådan, at samtlige handler om ejendomme over en vis størrelse skulle til godkendelse hos jordlovsudvalget, inden man måtte skrive papirerne. Så kunne man lige så godt vedtage en lov, som sagde, at når der sælges en ejendom, må salget først træde i kraft et år eller to efter at salget er sket — for det ville jo blive resultatet. Det vil blive ganske uoverkommeligt, og jeg synes også, det er en meget dårlig løsning, så denne udvidelse af forkøbsretten synes jeg ikke om; den har jeg ikke megen respekt for.

Jeg tror, at det i visse tilfælde — selvom man har forsøgt at begrænse sådanne virkninger — nemt kan blive sådan, at når en ejendom skal gå i arv eller sælges til lidt fjernere slægtninge, måske en brodersøn eller en søstersøn, vil man sætte prisen lidt højere end ellers for ikke at risikere, at jordlovsudvalget overtager ejendommen til den forholdsvis lave pris, der normalt ville blive ansat.

Den anden ændring i forhold til tidligere lov, bestemmelsen om afgift af udvinding af materialer, er kun ret og rimelig. Når denne bestemmelse er foreslået, skyldes det, efter hvad jeg har forstået, at den bestemmelse, man har i øjeblikket, har vist sig ikke at svare til formålet; derfor kan jeg fuldt og helt tiltræde denne bestemmelse. Man kan måske finde en lidt anden form; vi har arbejdet med det i grundskyldskommissionen, og jeg kan godt sige, at det, vi er inde på, er noget på linie med det, der er foreslået her.

Den tredje ændring angår bestemmelserne om konjunkturbestemt rente. Spørgsmålet har været behandlet i realkreditkommissionen; dér har man forsåvidt afsluttet forhandlingerne om dette punkt, og resultatet ligger på linie med det foreliggende forslag. Det er tiltrådt, såvidt jeg ved, fra alle sider i kommissionen; i alt fald har jeg givet det tilslutning dér. Jeg var i første omgang lidt betænkelig ved den måde, renten blev regnet ud på. Jeg har også været inde på, at man måtte kunne finde en anden basis

end forrentningsprocenten, når det gælder om at finde ud af, hvordan den konjunkturbestemt rente skal beregnes. Men jeg må jo sige, at de tal, man har fået opgivet, har vist, at nogen bedre form for at finde frem til, hvad der med rimelighed skal betales, har det ikke været muligt at skaffe i øjeblikket. Det er jo meningen, at alle de nyoprettede brug nu skal ind under konjunkturbestemt rente. Jeg kan ikke se, at det på nogen som helst måde er et urimeligt krav at stille, når staten stiller midler til rådighed, som den gør. Jeg synes, det er ligetil, at der skal svares rente efter konjunkturterne, og jeg kan godt tænke mig — hvad jeg senere skal komme ind på — at det kommer til at gælde for al landbrugsjord i det øjeblik, man går over til fuld grundskyld.

Det er givet, at den reform, der her er tale om — som jo er en fortsættelse af tidligere lovgivning — ikke løser jordproblemerne. De må løses på det grundlag, som i sin tid er hævdet af husmændene særligt i Køgeresolutionen, som det blev nævnt.

Det var i og for sig med ikke så ringe overraskelse, kan jeg sige, at jeg hørte den kommunistiske ordfører give fuld tilslutning til de her fremsatte krav. Vil det sige, at kommitterne nu giver fuld tilslutning til, at jordspørgsmålet løses ikke ved statens overtagelse af jorden, men ved statens inddragelse af jordrenten? Det er et stort fremskridt. Men så er de jo ikke kommunister mere, for efter deres program skal staten overtage selve jorden; det sker ikke ved grundskyld, idet man ved grundskyld respekterer selvejet.

Det ærede medlem hr. Sønderup var så mægtig glad for, som det hele gik i øjeblikket. Jeg nævnte før de 66 forpagtere og bestyrere på statens gårde. Hvis man tror, det er de eneste forpagtere og bestyrere, man har set indenfor dansk landbrug i de senere år, så tager man fejl.

Jeg har hørt, at i en enkelt landsby er det sådan, at de fleste gårde er blevet forpagtergårde. Det vil altså sige, at den politik, som har været ført af det nuværende venstre, og som partiet har hovedansvaret for, har ført til, at de selvejende danske bønder ganske simpelt er på vej til at forsvinde, og jeg synes nok, det kan rejse et problem også for det ærede medlem hr. Sønderup. Men man